

AFLEVERING XL 1 EN 7

Wat is aanvaardbaar?

Naar: Raad van Europa, Compasito: Manual on Human Rights Education for Children

Leeftijd: 6-9 jaar; 9-12 jaar

Duur: 60 min.

- Doelen**
- Kinderen discussiëren over gedrag en houdingen. Wat is aanvaardbaar en wat is niet aanvaardbaar?
  - Kinderen nemen hierover een standpunt in.
- Kinderrechten** Recht op veiligheid en bescherming, gedeelde verantwoordelijkheid
<http://www.kinderrechten.be>
- Kinderrechten-waarden** Respect voor elke mens, respect voor verschillen, verantwoordelijkheid nemen, iedereen is gelijkwaardig, solidariteit en verbondenheid
- Kinderrechten-vaardigheden** Opkomen voor eigen mening, goed luisteren naar anderen, zich inleven in iemand anders, zelf problemen oplossen, een eigen standpunt innemen, het standpunt van iemand anders durven in te nemen, initiatief nemen, praten over gebeurtenissen, verantwoordelijkheid opnemen, om hulp vragen en hulp bieden, opkomen voor de rechten van anderen
- Materialen**
- Generatie K aflevering XL 1 of 7 candid "geld gevonden":
<https://youtu.be/hp2Ik5NvEj8>
  - Per groepje:
    - een kopie van de bijgevoegde kaartjes (op voorhand verknipt);
    - blanco kaartjes;
    - plakband;
    - een blad A3-papier met de titels zoals hieronder:

"aanvaardbaar gedrag" "twijfel" "onaanvaardbaar gedrag"

Vooraf

Maak de link met Generatie K: is het altijd aanvaardbaar om als eerlijke vinder iets voor jezelf te houden? Is het altijd onaanvaardbaar?

Verloop

Instructies

1. Groepjes tot 8 personen

- Verdeel de leerlingen in groepjes (tot 8 pers.).
- Duid een gespreksleider aan in elke groep. Geef aan de leider het nodige materiaal: de kaartjes, het A3-blad, de plakband. De leider houdt de kaartjes gespreid voor zich en laat de leden van de groep om beurten een kaartje trekken. Tijdens de activiteit zorgt de leider voor het goede verloop van de discussie. Hij/zij zorgt er ook voor dat ieder aan de beurt kan komen en de mogelijkheid heeft om haar/zijn zegje te doen. En ten slotte: dat slechts één persoon tegelijk aan het woord is.
- Om de beurt trekt elk lid van de groep een kaart. Eerst leest die de kaart luidop voor aan de groep en beslist dan in welke kolom hij/zij deze kaart wil plaatsen. Hij/zij legt aan de anderen uit waarom.
- Dan opent de leider de discussie: als er iemand niet akkoord gaat met de plaats van het kaartje, kan die proberen de andere te overtuigen om het kaartje te verplaatsen naar een andere kolom. De leerling die het kaartje trok, luistert naar de argumenten en standpunten van de anderen en heeft het recht om het kaartje te verplaatsen naar een andere kolom of het te laten waar het is.
- Dan wordt de kaart vastgekleefd in de uiteindelijk gekozen kolom.
- De activiteit gaat door tot alle kaarten besproken zijn en op het blad gekleefd.

2. Klassikaal

- Hang de verschillende A3-bladen op, vergelijk en bespreek.
(over de resultaten)
  - Welke kaarten hangen bij elke groep in dezelfde kolom?
  - Welke kaarten zitten in verschillende kolommen? Hoe komt dat?
  - Waarover is er twijfel en wat zijn de redenen daarvoor?

- Is het mogelijk dat iedereen het altijd eens is over wat aanvaardbaar is en wat? Is het nodig?

(over het proces)

- Hoe verliepen de discussies in de groepjes?
- Hoe was het voor de leider om zo'n verantwoordelijke taak te krijgen?
- Werd het leiderschap aanvaard door de andere leden van de groep?
- Heeft iedereen voldoende kansen gekregen om zijn mening te geven?
- Wie heeft zijn kaartje uiteindelijk van plaats verwisseld?
- Werd je overtuigd door argumenten of voelde je je onder druk gezet?

Wie hoorde goede argumenten om te veranderen, maar bleef toch vasthouden aan zijn oorspronkelijke oordeel?

Uitbreiding

- Bespreek wie er in de school beslist over welk gedrag 'aanvaardbaar' of 'onaanvaardbaar' is.
- Overloop de kaartjes op de lijst met 'onaanvaardbaar gedrag'. Laat de leerlingen zoeken naar manieren om situaties met onaanvaardbaar gedrag in de klas (school) te stoppen of te verminderen. Laat ze vanuit deze bespreking afspraken hieromtrent formuleren. Leg de afspraken schriftelijk vast. Volg de gemaakte afspraken regelmatig op.

Variant

- Stop een aantal blanco kaartjes in het pakket. Wanneer iemand zo'n kaartje trekt, mag die persoon zelf een voorval uit het eigen leven opschrijven en in de kolom plaatsen die er volgens hem bij past.
- Maak een aantal kaartjes over het filmpje van Generatie K, bijvoorbeeld:
  - Een gevonden portefeuille met geld zelf houden als je zelf heel arm bent en geen eten kan kopen.
  - Een gevonden portefeuille met geld zelf houden omdat je een cadeautje voor je kleine broer wil kopen.
  - Een gevonden portefeuille met geld zelf houden omdat je zakgeld op is.

- Een gevonden portefeuille met geld gewoon op straat laten liggen.

Een gevonden portefeuille teruggeven aan de eigenaar nadat je het geld eruit genomen hebt.

Eindtermen

Mens en maatschappij

Mens: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.7

Maatschappij: 2.7, 2.13

Tijd: 3.1

SoVa

Domein relatiewijzen: 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 1.7, 1.8, 1.9

Domein samenwerking: 2

Domein samenwerking: 3

Bijlage

Kaartjes

Racistische namen gebruiken voor mensen.	Een geheim dat aan jou werd toevertrouwd, aan iemand anders verder vertellen.
Gehandicapte personen beledigen.	Graffiti op een muur schrijven.
Een andere persoon plagen door hem scheldnamen te geven.	Materiaal dat je gebruikt hebt laten liggen, zodat iemand anders het moet opruimen.
Jongens en meisjes vertellen fijne dingen over elkaar.	Iemand helpen met zijn werk.
Gemene dingen zeggen over een vriend(in) of een ex-vriend(in).	Hoffelijk en beleefd zijn tegenover anderen.
Iemand pesten, hetzij door hem lichamelijk te treffen, hetzij door hem uit te schelden.	Iemand 'verklikken' bij een leerkracht of een verantwoordelijke volwassene.
Kwetsende opmerkingen maken over iemands uiterlijk.	Iets stelen van een vriend of een klasgenoot.
Uit verstrooidheid de afwas in de koelkast stoppen.	Altijd proberen je best te doen voor je werk.

'Neen' zeggen wanneer iemand je vraagt om mee te doen met iets dat niet mag.

'Neen' leren zeggen wanneer iemand je sigaretten of andere drugs aanbiedt.

Geïnteresseerd zijn in je schoolwerk.

Mensen beoordelen op basis van de kleren die ze dragen.

Huiswerk maken en lessen leren.

'Neen' zeggen tegen een volwassene, wanneer die jou vraagt om iets te doen wat je bang maakt.

Iemand die boos is, aansporen om te vechten.

Gestraft worden voor leugens of vals spelen.

Ongehoorzaam zijn tegenover een leerkracht.

Papiertjes of ander afval op de grond gooien.

Grof reageren tegen een leerkracht.

Gemeenschappelijk bezit beschadigen, zoals tafels of klasmateriaal.

Iemand feliciteren voor iets wat die goed gedaan heeft.

Je vriend steunen, ook als alle anderen hem of haar beschuldigen.